

Geopend tijdens coronacrisis

‘Dagbesteding scheelt huisartsbezoek’

TEKST: FRANK VAN WIJCK

De persconferentie waarin minister-president Mark Rutte in maart de ‘intelligente lockdown’ aankondigde, staat Daniëlle Terpstra helder voor de geest. “Ik dacht meteen: als ik de dagbesteding sluit, betekent dat een enorme schade voor de mensen die er gebruik van maken. Ik wilde hen niet in een crisis laten verdwijnen. Locatie De Dorpswerkplaats in Ermelo is groot genoeg om de anderhalve meter afstand in acht te kunnen nemen (zie kadertekst ‘Warm bad’, red.). In De Stadswerkplaats in Harderwijk ben ik twee weken dicht geweest om aanpassingen te doen. Toen ik weer openging voor een eerste koffiemoment, zag ik direct hoe enorm veel dat voor de cliënten betekent.”

Cliënt als uitgangspunt

Toen ze van de kunstacademie kwam, had Terpstra helemaal geen plannen om een dagbesteding op te zetten. Er waren al opties voor dagbesteding in Ermelo, maar die waren specifiek gericht op een bepaalde doelgroep of hadden het creëren van kunst als uitgangspunt. “Wie ben ik om te zeggen dat het kunst is wat je maakt?”, zegt ze. “Dat is zo afhankelijk van je smaak. Ik vond dat de vraag van de cliënt het uitgangspunt voor dagbesteding hoorde te zijn en dat sprake moest zijn van een mix in de doelgroep. Als je de hele week alleen maar wordt omringd door mensen met dezelfde problemen, blijf je zo in je eigen wereldje zitten.”

Daarom richt zij zich op een gevarieerde doelgroep. Er zitten mensen tussen met een visuele, lichamelijke of geestelijke beperking, maar ook mensen met psychiatrische problematiek die hen verhindert terug te keren in de maatschappij. Sommigen maken in de dagbesteding schilderijen, potten, pannen of vogelhuisjes die in het kleine winkeltje worden aangeboden. Anderen koken en bakken of werken in de moestuin.

Vriendschappen

Terpstra begon in 2016 bescheiden in een achterafgelegen werkplaats in Ermelo die op de nominatie stond te worden gesloopt. Binnen twee maanden had ze drie cliënten. En nadat ze negen maanden later was verhuisd naar een ander pand midden in het dorp, moest ze een paar maanden erna personeel aannemen. Haar eigen

naam verscheen als laatste op de loonlijst. “Je merkt dat mensen het prettig vinden om met andere mensen te zijn”, zegt ze. “Natuurlijk is niet iedereen er op hetzelfde moment, maar dat is ook juist mooi, omdat je zo ook andere mensen leert kennen.”

‘Een cliënt die beter slaapt en minder pijn ervaart’

Al snel volgde een tweede locatie in Ermelo, met een eigen moestuin, en even later een derde, in Harderwijk. “Het werkt”, zegt Terpstra, “en het blijkt niet uit te maken wat voor achtergrond mensen hebben. Ze hebben heel veel aan elkaar en weten elkaar ook buiten de dagbesteding om goed te vinden. Als ik door het dorp loop, zie ik cliënten samen op een terrasje zitten. Dat was anders niet gebeurd. Door de dagbesteding leren ze sociale interactie en omgaan met vriendschappen. De dagbesteding is een veilige setting waarin alle cliënten aan elkaar kunnen wennen en waarin iedereen kan lachen als de ene cliënt tegen een andere met een visuele beperking zegt: ‘Moet je eens kijken’. Het gevoel van onderling begrip dat ze opbouwen, kunnen ze ook buiten de setting van de dagbesteding goed gebruiken.”

Minder zorgvragen

Houdt het zelfvertrouwen dat mensen hiermee krijgen hen weg van de zorg? Terpstra is ervan overtuigd. “Mensen hebben minder zorgvragen als ze naar de dagbesteding kunnen en het daar naar hun zin hebben”, zegt ze. “Zeker mensen met een psychiatrisch ziektebeeld kunnen somber worden, en als je daar geen tegenwicht aan biedt, kan hun zorgvraag steeds zwaarder worden. Hier op de dagbesteding hebben ze de ruimte om te praten. Voor ze het zelf in de gaten hebben, gaan ze op in het geheel. Een heel mooi voorbeeld in dit verband vind ik de vrouw die na de dood van haar man alleen achterbleef met een klein sociaal netwerk. Door een herseninfarct

raakte haar spraakvermogen aangetast. Ze sloopt slecht, had veel pijn in haar lijf en twijfelde lang of ze wel of niet van de dagbesteding gebruik wilde maken. Ze kwam vaak bij de huisarts met haar klachten. Uiteindelijk hakte ze de knoop door en meldde ze zich bij ons. Inmiddels komt ze regelmatig: ze slaapt beter, ze ervaart minder pijn en haar stotteren is afgenomen.”

Zien huisartsen dit ook? “In het begin heb ik echt wel moeite gehad om bij ze in beeld te komen”, zegt Terpstra. “Nu is er waardering.”

<<

WARM BAD

Cliënte Sylvia onderschrijft het belang van geopende dagbesteding tijdens de Covid-19-crisis.

“Met corona stortte ik in”, vertelt ze. “Binnen de dagopvang voelde ik me op mijn plaats, daarbuiten merkte ik dat niet iedereen zich aan de regels houdt. Ik bedacht al snel dat ik binnen De Dorpswerkplaats veiliger zou zijn.”

Afgezien daarvan is de dagbesteding ook waardevol, omdat die haar structuur biedt. “Ik ben veertien jaar in therapie geweest, maar dat heeft me niet geholpen.

Op een gegeven moment kreeg ik te horen dat ik uitbehandeld was. Toen liep ook mijn relatie stuk en had ik niets meer, ik was dakloos. De ambulante begeleider ggz in Harderwijk wees me op De Dorpswerkplaats. Daar binnenlopen was als een warm bad, de mensen zijn er lief voor me. Ik voel me gelukkig in de 28 uur per week dat ik hier ben. De weekenden zijn nog steeds moeilijk, ik heb geen vrienden en vriendinnen. Maar in de dagbesteding heb ik wel mensen leren kennen met wie ik nu ook in het weekend eens kan afspreken.”